

REPUBLIKA E KOŠOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 17. jula 2017. godine
Br. ref.:RK 1103/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

slučaju br. KI131/16

Podnositelj

Tahir Cukaj

**Ocena ustavnosti
реšenja Rev. br. 184/2016 Vrhovnog suda Kosova
од 1. septembra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Seđiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani,

Podnositelj zahteva

1. Zahtev je podneo Tahir Cukaj iz sela Nakell, opština Peć (u daljem tekstu: podnositelj zahteva), koga zastupa Mustafë Kastrati, advokat iz Peći.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava rešenje Rev. br. 184/2016 Vrhovnog suda Kosova od 1. septembra 2016. godine, kojim je odbijena, kao neprihvatljiva, njegova revizija podneta na odluku AC. br. 321/2015 Apelacionog suda od 13.05.2016. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke kojom je, navodno, došlo do povrede prava podnosioca zahteva koje je garantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113 (7) Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 14. novembra 2016. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom sudu (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 14. decembra 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Snežana Botusharova (predsedavajuća), Bekim Sejdiu i Selvete Gérxhaliu-Krasniqi.
7. Dana 18. januara 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 02. juna 2017. godine, nakon razmatranja izveštaja sudske izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu, za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Podnositac zahteva je od 2008. do 2013. godine bio imenovan za direktora Direkcije za poljoprivredu u Opštini Peć.
10. Dana 31. decembra 2013. godine, predsednik opštine je [odluka br. 112-8192-11/2013] razrešio podnosioca zahteva sa pozicije direktora.
11. Dana 10. januara 2014. godine, podnositac zahteva je uložio žalbu Opštini na tu odluku.
12. Dana 13. januara 2014. godine, Opština je [obaveštenje br. 02-112-761] odbila žalbu i potvrdila odluku predsednika opštine.

13. Dana 2. marta 2014. godine, podnositac zahteva je izjavio žalbu Nezavisnom nadzornom odboru civilne službe Kosova (u daljem tekstu: NNO) na odluku razrešavajući ga sa pozicije direktora.
14. Dana 05. marta 2014. godine, NNO se (odluka A/02/68/2014) proglašio nenadležnim. NNO navodi: "*Odbor nije nadležan da razmatra ovo administrativno pitanje jer u skladu sa članom 4 Zakona br. 03/L-149 o civilnoj službi Republike Kosova [...] politički nimenovani i svi oni koji se imenuju na položaj i politički namenovani [...] nisu civilni službenici*".
15. Podnositac zahteva je podneo tužbu Osnovnom суду у Peć, tražeći utvrđivanje postojanja radnog odnosa u svojstvu civilnog službenika pri Opštini Peć, povratka na radno mesto i nadoknadu ličnih dohodata.
16. Dana 18. decembra 2014. godine, Osnovni sud je [rešenje C. nr. 254/14] odbacio tužbu zbog nenadležnosti, navodeći: "*[...] pitanje tužioca u konkretnom slučaju predstavlja administrativno pitanje za čije odlučivanje sudovi opšteg departmana nemaju nadležnost da odlučuju o ovim pitanjima [...].*"
17. Podnositac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom суду на rešenje Osnovnog суда, zbog pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, pogrešne primene zakonskih odredbi i pogrešne primene procesnih odredbi.
18. Dana 13. maja 2016. godine, Apelacioni sud je [rešenje AC. br. 321/2015] odbio, kao neosnovan, tužbeni zahtev podnosioca i potvrdio rešenje Osnovnog суда. "*[...] jer tužilac u konkretnom slučaju ne traži poništenje odluke kojim je oslobođen iz pozicije direktora, poziciju koju je vršio od dana 31.12.2013. godine. [...].*"
19. Podnositac je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom суду Kosova na rešenje Apelacionog суда „*zbog bitnih kršenja odredaba ZPP-a i pogrešne primene materijalnog prava*“.
20. Dana 2. septembra 2016. godine, Vrhovni sud je [rešenje Rev. br. 184/2016] odbacio, kao neprihvatljiv, zahtev za reviziju podnosioca zahteva, jer „*je odredbom člana 228.1 ZPP-a predviđeno da stranke mogu podneti reviziju samo protiv konačnog rešenja, kojom se završava postupak drugostepenog suda*“.

Navodi podnosioca

21. Podnositac zahteva tvrdi povredu prava na pravično i nepristrasno suđenje "jer mu je uskraćeno pravo na zaštitu pred sudovima i ostalim državnim organima kao nosiocima javnih nadležnosti."
22. Podnositac zahteva traži od Suda da "se nadležni organi upute da određuju koji noseći organ javne nadležnosti je nadležan da doneše odluku o pitanju podnosioca zahteva."

23. Podnositac zahteva „*poziva*“ dalje Sud „*da definiše nadležni organ za rešavanje zahteva podnosioca, jer svi organi do sada su se proglašili nenadležnim i nema odluke o meritumu*“.

Prihvatljivost zahteva

24. Sud prvo ispitaje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, predviđene Ustavom i dalje propisane u Zakonu i utvrđene u Poslovniku.

25. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

26. Sud se poziva i na član 49. Zakona, koji propisuje:

Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnositac primio sudsку odluku.

27. Dakle, Sud smatra da je podnositac zahteva ovlašćena strana, da je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju i da je podneo zahtev u roku od 4 (četiri) meseca.

28. Međutim, Sud se poziva i na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:

“Podnositac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori.”

29. Pored toga, Sud podseća na pravilo 36 (1) (d) i (2) (d) Poslovnika, koje propisuje:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.”

“(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi

[...]

(d) da podnositac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.”

30. Sud podseća da podnositac zahteva tvrdi da su mu redovni sudovi i ostali državni organi uskratili pravo na zaštitu pred sudovima i na taj način mu povredili pravo na pravično i nepristrasno suđenje. Međutim, podnositac zahteva nije potkrepio i dokazao svoju tvrdnju.

31. U stvari, Sud primećuje da je podnositac zahteva pokrenuo upravni postupak pred NNO, tražeći poništenje odluke br. 112-8191-11/2013 predsednika Opštine Peć, kojom je razrešen sa pozicije direktora Direkcije za poljoprivrednu.
32. Sud podseća da je NNO [odluka A/02/68/2014] proglašio sebe nenađežim, jer pozicija direktora ne spada u kategoriju civilnih službenika i NNO je nadležan samo za razmatranje slučajeva civilnih službenika.
33. Sud primećuje da je zaključak o nenađežnosti potvrđen od strane Osnovnog suda [rešenjem C. nr. 254/14] Apelacionog suda [odluka AC. br. 321/2015] I nekako od strane Vrhovnog suda [odluka Rev. br. 184/2016].
34. U stvari, Vrhovni sud je odbacio zahtev za reviziju podnosioca zahteva, jer nije bilo konačne odluke o meritumu, s obzirom da je spor bio o nadležnosti i donošenje konačne odluke je zakonski preduslov za podnošenje zahteva za reviziju.
35. Sud primećuje da Vrhovni sud smatra da "protiv rešenja drugostepenog suda kojim je potvrđeno rešenje prвostepenog suda, gde se ovaj sud proglašio nenađežnim u predmetnom smislu, nije dozvoljena revizija, zbog činjenice jer nemamo konačnog rešenja u smislu člana 228.1 ZPP-a".
36. Sud podseća da podnositac zahteva uglavnom traži od Suda „da definiše nadležni organ (...) za rešavanje zahteva podnosioca“. Definisanje nadležnog organa da odlučuje o pitanju podnosioca zahteva je bilo upravo isto pitanje koje se pojavljivalo u postupcima pred redovnim sudovima i upravo je stiglo pred Sudom.
37. Sud smatra da su redovni sudovi ocenili činjenice i tumačili i primenili odredbe procesnog i materijalnog prava u vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva i pružili detaljan odgovor na njegovo pitanje.
38. Pored toga, Sud primećuje da podnositac zahteva predstavlja Sudu iste argumente koje je podneo redovnim sudovima, posebno u vezi sa nadležnim organom da odlučuje o pitanju njegovog slučaja.
39. Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava. Vidi: *mutatis mutandis*, Evropski sud za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLjP) slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).
40. Uloga Ustavnog suda je da osigura saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Stoga, Ustavni sud ne može delovati kao sud „četvrtog stepena“. Vidi: ESLjP, slučaj *Akđivar protiv Turske*, br. 21893/93, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65; vidi: i *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda KI86/11, podnositac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine.

41. Sud takođe, naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi pitanjem nadležnosti. U stvari, uloga redovnih sudova je pored ocene dokaza i primene zakona, takođe i određivanje nadležnosti kako teritorijalne tako i stvarne.
42. Ustavni sud može samo da razmatra da li su postupci pred redovnim sudovima, gledajući u celini, sprovedeni na takav način da je podnositelj zahteva dobio pravično suđenje. Vidi: *inter alia*, slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima usvojen 10. jula 1991. godine.
43. U tom smislu, Sud smatra da je detaljan odgovor na pitanje podnosioca zahteva pružen od strane redovnih sudova opravdan i da su postupci pred redovnim sudovima bili pravični. Vidi: slučaj ESLjP *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, presuda od 30. juna 2009. godine.
44. U stvari, Sud takođe smatra da podnositelj zahteva nije podneo nijedan *prima facie* dokaz niti je potkreplio svoju tvrdnju ukazujući na to da su postupci pred redovnim sudovima na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni.
45. Štaviše, Sud navodi da se podnositelj zahteva ne slaže sa osporenom odlukom. Međutim, neslaganje podnosioca zahteva nije dovoljno da pokrene verodostojnu tvrdnju za povredu njegovog prava na pravično i nepristrasno suđenje. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnositelj zahteva mora izneti ubedljive dokaze da dokaže i nesporne argumente da potkrepi svoje navode, kako bi zahtev bio osnovan na ustavnim osnovama. Vidi: slučaj Ustavnog suda KI198/13, *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. juna 2014. godine).
46. Dakle, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i neprihvatljiv je u skladu sa pravilom 36 (1) (d) i (2) (d) Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa sa članom 113. (1) i (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 02. juna 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 zakona i
- IV. DA PROGLASI ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi